

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA
AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön. — ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok,
gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi
és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. — Egy példány 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: BÉTEGH PÁL LAPTULAJDONOS
FŐMUNKATÁRS: FÜLEI SZ. LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos utca 15. szám, hova
kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Apróhirdetések szavankin
4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért, más hirdetések olcsó árszabás szerint
Nyílt-tér sora 1 K. — M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. sz.

Székely népsanatorium.*

Udvarhelymegye területén működő egy lelkes orvostársunk, Dr. Rosenbaum Pál, oláhfalvai körorvos, 1904. november hó 1-én emlékiratot nyújtott be a megye törvényhatóságához, egy a Hargita-hegység aljában, Udvarhelytől, valamint Csíkszeredától állami közúton 27 kilométerre, a Vargyas-patak védett völgyében fölláltatandó népsanatorium ügyében.

Az emlékiratból a komoly orvosi meggyőződés higgadt hangja mellett kitetszik a nemes ügyért hevülő emberbarát szinte fanatikus lelkesedése s őszintén örvendhetünk annak láttán, hogy a sanatoriumi mozgalom hatása immár ilyen karakterű föliratot termel a magyar közegészségügynek egy napestig fárasztó munkától elfoglalt katonája tollából.

Az író statisztikai képet nyújt mindenek előtt a tuberkulózis pusztításáról hazánkban s az ő szűkebb hazájában, feltárva ezzel saját intéző körei is a sebet, melyre gyógyító irt ajánl. Azután ösmerteti a klimatohigiéniás kezelés gyógytényezőit, azok hatásmódját s ráter a sanatoriumok eredményeire a nyílt gyógyhelyekével szemben; majd körülvonalozván egy székely sanatorium fölláltításának égető szükségességét, megjelöli azon szerinte kiválóan alkalmas helyet is, a hol ez megalkotható lenne.

Örömmel üdvözljük az eszmét s annak kivihetőségéhez teljes bizodalomunk van, föltéve, hogy „viribus unitis“ fog hozzá a munkához a négy székely vármegye ott a szépséges Hargita körül!

Az emlékiratból olvasóinkat is megismertettük a következő kikapot részletekkel:
„Tekintetes törvényhatóság! Bocsánatot kérek, hogy ez időig tartó fejtegetéseim inkább orvosi szakdolgozokról szólnak. Jelen

* A „Tuberkulózis“ című szakfolyóirat nyilatkozata a Hargita aljában fölláltatandó székely népsanatoriumról. Szerk.

iratomnak határozott pozitív célja van. A cél — előttem legalább — magasztos, hogy ne mondjam szent. E cél fenkölttségéről, szükségességéről és üdvösségéről annyira meg vagyok győződve, az engem annyira áthat, hogy képtelen vagyok rögtön in medias res fogni és lakonikusan azt írni, hogy: „... tüdőbeteg sanatoriumra szükség van, kérem, tegyenek lépést, hogy egy ilyen fölláltítás-sék“. Meglehet, hogy ugyanazon célt értem el, mint e hosszadalmas, a laikusra nézve talán unalmas értekezlettemmel, de másrészt szeretném, ha ama lelkesedést, mely bennem él, e memorandumom olvasóira is át tudnám oltani. Ezt pedig csak úgy vélem elérhetni, ha a kérdést lehetőleg minden oldalról megvilágítva, tiszta képet tudok nyújtani.

Az eddig mondottakból világosan kitűnik, hogy egy oly nagy feladat legyőzése, mint a minő a tüdővésszel való megbirkózás, egy speciális viszonyt igényel a beteg és orvosa között, mint a mily más megbetegedéseknél nem létezik. Ez a viszony pedig ideális tisztaságában csakis és egyedül a sanatoriumi kezelésben tud megnyilatkozni.

A phthisis klinikailag kell kezelünk azaz, nem elégséges, ha az orvos egyszerűen általánosságban csak a tanácsadó szerepét viszi, vagy pedig csak a betegnek szükségesnek látszó pillanatokban működik közre, hanem igenis szükséges, hogy az orvos ily beteg egész életmódját uralja, magát felelősnek érezze minden legkisebb rendeletének pontos végrehajtásában. Ehhez azonban szükséges, hogy korlátlanul rendelkezék ama módok és eszközök fölött, melyek ily cél elérésére igénybevehetők, vagyis egyszóval szükséges, hogy az orvos ura és vezetője legyen egy tisztán speciális célra jól berendezett intézetnek. Ha azután ez az intézet egy oly higiénikus-diätetikus klinika, melynél a klimatikus viszonyok is normálisak és kedvezőek, ez esetben meg van

adva a lehetőség, hogy a felállított indikációknak megfelelhessünk.

Igaz, hogy Olaszország, Tirol, Svájc és Németország nyílt klimatikus gyógyhelyein is érnek el bizonyos eredményeket, de ezek meg sem közelítik azokat a fényes statisztikákat, melyeket zárt intézetekben föl tudnak mutatni. E helyütt csak a már rég nagy hírnévre vergődött két intézetet, a goerbersdorfi Brehmer-félt és a falkenstein Dettweiler-félt említem fel, melyekhez legujabban hazánk első sanatoriuma, a budai Erzsébet-Sanatorium, méltán sorakozik.

Tekintetes vármegyei törvényhatóság! Egy tüdőbeteg-gyógyintézet fölláltítása nem helyiérdekű kérdés. Legelső sorban általános emberi kötelesség

Semmi tekintetben és semmi téren nem vallok kozmopolita elveket, sőt határozott nézetem szerint minden embernek radikális sovínista hazafinak kell lennie. Már most, ha mégis legelső sorban általános emberi kötelességeket említek, úgy teszem ezt abban a tudatban, hogy ezen általános emberi kötelességek nemcsak nem ellenkeznek azokkal, a mikkel az ember hazája iránt tartozik, hanem ezen elvnek hangoztatása alkalmas ama tudat fölébresztésére, hogy ha már az egész emberiség iránti kötelességünk valamit megtenni, mily nagy kötelességünk lehet ugyanannak megtétele hazánkkal szemben is!

Minden faj legelső sorban a saját fajtá igyekszik védelmezni és istápolni. Az oly sokszor hangoztatott létért való küzdelemnek és fajfentartási animális ösztönnek egyik alakja ez. Nem kell példákkal illusztrálnom, — hiszen éppen aktuális idöket élünk — a nemzetiségek és fajoknak körömszakadtáig tartó élet-halál küzdelme nem egyéb, mint amaz igyekvés, hogy a supremáciát a saját fajuknak megszerezzék. Ez a küzdelem megnyilvánul úgy a kis, a világtörténelemben alig szerepet játszó fajoknál, nem-

A „SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRGÁJA.

Boldog vagy székely...

— A „Székely-Udvarhely“ eredeti tárgaja. —

Boldog vagy székely! Te édes vérem,
Itt magas hegyek — bércek ölében;
Boldogabb talán, mint az Ur népe,
Kit hajdan vára Kanahán méze.
Adót nem fizetsz, főzhetsz pálinkát,
Kerted és meződ termi a dohányt;
Pálinka mellett, pipád füstjében,
Gyönyörködni fogsz dicső jövődben
S mig iszol, füstölsz, szebb jövőt várva,
Kezed nem veted igaz munkára,
Veszed észre, hogy tév-úton haladsz,
S hiszed, hogy mindig te székely maradsz...

Boldog vagy székely! Te lelkelem lelke,
A kit körülvevett az Ur szerelme
S megoltalmazott annyi vészektől,
Százakon által ellenségektől.
Boldog: papjaid elkergetheted,
Iskolád falát szerte szedheted;
Teher az élet tartani őket.
Nincsen már neked rájok szükséged.
A jelszó megvan: az majd boldogit,
Minek a tudás, minek már a hit?
Független leszel... s ez elég neked
S mint szolgánép látsz majd festett eget.

* * *

Te szegény népem, jó székely vérem
Itt a havasos bércek ölében —
Ébredj valóra, ne láss álmokat,
Ébredj, hogy ne érz csalódásokat.
Hagyjad az üres jelszókat másra,
Te menj csak gyorsan igaz munkára,
Hittel hordozzad az élet terheit
S meglásd testvér! Az Isten megsegít.
Az oltár közös, áldozatot kér,
Másért is élünk, nemcsak magunkért.
Hogy várjon az, a ki semmit sem ad,
Hiszen az élet: örök áldozat?!
Igy várd csak testvér a virradatot,
Csalódnai nem fogsz... léssz nagy és boldog!!
Demeter Dénes.

Billiárdozó asszonyok.

A billiárdozás nem ujonnan kitalált szórakozás, de Angliában sohasem volt még olyan divatos és kedvelt, mint mostanában. Ez a mulatság egészséges, mert mozgást kíván, nem lármás, érdekes, de nem tulságosan izgató sport és nem szerencsejáték, mert tisztára az ügyesség dönt benne. Londonban még a jobb inódu középosztálybeli ember lakásának is immár szinte rendes helyisége a billiárd szoba és a tekeasztalok gyártása az utolsó három esztendőben óriási módon föllendült.

A házi használatra készült billiárdasztal nincsen akkora, mint a milyen nagyok a klubban, kávéházban vannak, ezeknél körülbelöl egyharmad résszel kisebb. Hiveinek rohamos megszapo-

rodását a billiárdjáték főként a nőknek köszönheti, a kik ujabban nagy passzióval hódolnak ennek a szép, egészséges viaskodásnak, amely semmiféle áldozatot sem követel a testtartás és a mozdulatok esztétikájától. Az új divat nagyon kapósakká tette a billiárd tanítónőket, mert a hölgyek szívesebben tanulnak tőlük, mint férfimestertől. A kik ügyesek ebben a mesterségben, azokat háromszor olyan jól fizetik, mint akár a zongoratanítónőket, akár a nyelvmesternőket.

A mesemondó.

Az ezeregyjé mesemondó szultánjára emlékeztet az a foglalkozás, melyet Londonban egy miss Stuárt nevű hölgy talált ki, hogy magának egy kis jövedelmet szerezzen. Miss Stuart abból él, hogy meséket mond jómódu szülők gyermekeinek, a kik neki ezért a szívesességért előre megállapított összegeket fizetnek. Miss Stuart igazi művész abban, hogyan kell a gyermeknek mesélni úgy, hogy abban örömet lelje. A modern gyermek izlését eltalálni, mondotta a mesélő miss egy újságírónak, nem könnyű dolog. A legbájosabbak a régi mesék, de az anyák nem értenek hozzá, hogy azokat a modern gyermekek lelkéhez alkalmazzák. Miss Stuart azt tapasztalta, hogy a tulajdonképeni értelemben vett mesékkel a modern gyermekeknél már bajos boldogulni. Legjobban az olyan történeteket szeretik, melyekben a főszerepet az állatok játsszák. Ez a londoni gyermekek izlése, a vidékiek pedig a véres és fantasztikus történeteket kedvelik.

zetiségeknél és osztályoknál, mint a világalomért küzdő hatalmas népeknél. De ugyanez a küzdelem nyilvánul meg — és így kell, hogy legyen, — nemcsak a véres csaták színhelyén, a hol emberélettel küzdenek a saját való, vagy hitt jogukért, hanem igenis megnyilvánul minden szellemi, kulturális munkásság keretében. És ha most végigtekintünk a mi speciális magyar viszonyainkon, multunkon és — hál' Istennek — jelenünkön is, akkor büszkén mondhatjuk, hogy a mi küzdelmünk meddő hiábavaló nem volt.

Egy bizanci császár kiirtotta a keleti gótokat appenini félszigetről. A nyugati gótok kipusztították a mórokat a pyrenaei félszigetről. Spanyol királyok Németalföldön a protestáns hollandiak ellen, angol királyok Írlandban a katolikus kelták ellen irtóháborút viseltek. Az európai kulturálmok Amerika összes benszültt népfajait fegyverhatalommal pusztították el. A fehér fajok összeolvadását világrészünkben is többnyire a nyers erő vagy bizonyos intézmények nyomása mozdította elő (Balogh Pál.) Magyarország ezeréves történelmi multja ezt a módszert nem ismeri. Nemzeti karakterünk és szellemünk törzsökös vonásai megmaradtak ősi tisztaságukban és erejükben. Én, tekintetes vármegyei törvényhatóság, ehhez a nemzeti karakterhez és szellemhez apellálok és kérem, ismerjék el a most általam így hosszadalmasan tárgyalt kérdés általános emberi és nagy nemzeti kulturális fontosságát és tegyenek lépést az iránt, hogy itt a Székelyföldön, az erdélyi havasok között, Udvarhelymegyében, tüdőbeteg sanatorium létesüljön. Tegyük ez eszmét magukévá, tegyenek ez által szolgálatot az emberiségnek, szép hazánknak, Magyarországnak és fajunknak, a nemes székelységnek. Lám a szászok, az oly intézményeket, melyeknek üdvös voltát belátták, de melyek részére az alkalmas körülményeket a maguklakta vidéken megtalálni nem tudják, mégis létesítik meny nyiben elmennek más vidékre, kikutatják a megfelelő helyet és alkotnak és teremtenek első sorban a maguk és nincs kétség — hazájuk javára is. Elő példa rá Udvarhelymegyében a Dobogó-fürdőn létesült szép és virágzó szász kolónia. Mennyivel könnyebb a mi dolgunk. Itt vagyunk helyben, előttünk fekszik a legbecsebb kincs, a mit a jó Isten csak jókedvében teremthetett, csak elhatározás és akarat kell és Isten segítségével tudnánk teremteni egy oly intézményt, mely hivatva volna még külföldön is hirdetni és dicsőíteni a magyar alkotó erőt.

Római kath. temetkezési egylet.

Végre tehát sok vajudás után mégis valósággá vált. A Belügyministerium megerősítette a „Székelyudvarhelyi róm. kath. jellegű első temetkezési egylet” alapszabályait és a mult vasárnapon, február 12-én a »barátok» iskolájában tartott közgyűlésen meg is alakult.

E közgyűlésen választotta meg tisztí karát. Felkérésre korelnök lett Szabó Ferenc mészáros és korjegyző Csató Imre kereskedő. Korelnök elfoglalja helyét és egyszerű ugyan, de népszerűen és gyakorlatilag körvonalozta az egylet célját.

A korelnöki megnyitó után P. György József Szent-Ferencendi zárdafőnök, az 1902-ben tartott közgyűlésen megválasztott szervező-bizottsági elnök tette meg jelentését a kiküldött bizottságnak 3 év alatt teljesített munkálkodásáról és örömmel jelentette be, hogy sok és kitartó munkálkodás után az egylet szabályai megerősítést nyertek. A jelentés örövendetes tudomásvétele után korelnök felkéri a nagyszámmal egybegyűlt tagokat a tisztikar megválasztására. Erre minden jelölés nélkül, lelkesedéssel P. György József zárdafőnököt kiáltották ki elnöknek, a ki elfoglalva az elnöki széket, megköszöni a megnyilatkozó bizalmat és egyszerűen így igéri, hogy amint semmi sem akadályozhatta fent nevezett egylet létrehozásának nehéz munkájában, ép úgy nem fogja semmi megátolni, hogy fokozott erővel ne törekedjék annak megerősítésére és fenntartására.

Köszönetet mond Barcsay Károly és Szorger Ferenc uraknak, kik az „Egylet” létrehozásában vele együtt fáradoztak.

Ezután a többi tisztviselőket választották meg és lettek: Csató Imre jegyző, Szorger Ferenc pénztáros, Gábor Márton számvivő, Barcsay Károly, Bálinth György, Ferenczy István, Fischer Ferenc, Persián János és Szabó Ferenc rendes igazgató-tanácsi tagok, ifj. Bodrogi György, Szabados Ferenc és Zimny Ferenc póttagok, végre Demeter Ákos és Szentpétery Gergely felügyelő bizottsági tagok. A választás után P. György József elnök most már tisztársai nevében is igéri, hogy a bizalomnak törekszenek megfelelni és az Egyletért önzetlenül működni.

Ezzel a közgyűlés lelkes hangulatban, eltelve az Egylet biztonságának reményével, feloszlott.

Tehát sikerült, ez a humánus intézmény létrehozása. És ezt ne kicsinyelje senki, mert ez a kis hegyi patak sok elfáradt utasnak lesz üdítésére, s lesz ott, a hol az emberek leginkább szoktak segítség után kapkodni, a halál percében. Nem kicsiny dolog egy szegény földmives vagy polgár embernek, mikor 2 korona befizetett díj ellenében 100 koronát kap vissza s még a halálesetenként befizetett 40—40 filléret is visszakapja. Vagy talán az még hivatalnok embernek is nem volna jó? Hisz azok a 40 fillérek, mit így lassankint meg sem érezve befizetnek, 120—140 koronáig felmehetnek és így összesen 220—240 korona oly összeg áll temetésre készen, mit a szabályok értelmében senki sem foglalhat le. Ne kicsinyeljük tehát le és ne huzódozunk tőle. Mert ez buktatott meg sok üdvös intézményt, hogy lekicsinyeltük az ily dolgokat és nem akaruk egymást megérteni. A helyett mindenki tegye meg kötelességét az Egylet érdekében s ezeknek hálája és magunk biztosítása lesz jövő hasznunk.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Tan- és nevelésügy.

A lex-Berzeviczy.

A székelyudvarhelyi tanári kör folyó hó 11-én délután a főreáliskola tanácskozótermében Dr. Solymossy Lajos elnökle alatt látogatott ülést tartott. A Berzeviczy-féle népiskolai törvényjavaslat volt tárgyalás alatt. E m b e r János kir. tanfelügyelő szólott hozzá ez alkalommal elsőnek a Molnár Károly határozati javaslatához, hogy t. i. az Országos Bizottságnak a képviselőházhoz intézett kérvényében foglaltak megvalósítását tegye a tanári kör magáévá s ezzel az e tekintetben ellenkező álláspontra helyezkedve, a törvényjavaslatnak elfogadását ajánlja pártfogolni, kiegészítve olyan óhajtasokkal, melyek nagyobb nehézség nélkül megvalósíthatók, minők az ingyenes népoktatás behozatala s így az iskola fenntartó legyen köteles a népiskolát ellátni minden szükséges taneszközzel és tankönyvvel; a tanfelügyelőnek büntetőjoga ne a tanítóval szemben adassék, mert erre csak elvétele lenne szükség, de a beiskolázást és a rendesiskolába járást foganatosító községi előjárósággal szemben, hogy a kiadott mulasztásokért a büntetéseket azonnal és ne hónapok múlva foganatosítsa; az államellenes tankönyvekért ne a tanító legyen a felelős és büntetendő, de a tankönyv használatát elrendelő iskolaszék. 80 mindennapos és ezenkívül az ismétlő tanköteles tanítást heti 36 órán át, igen nagy megterhelésnek látja, ez is leszallítandó; a tanítóképesítések alkalmával a vizsgálóbizottság ne egészben az egyházi főhatóság ajánlata, de felelő részben a tanfelügyelő javaslata alapján neveztesék ki, hogy így az államnak nagyobb mérvű befolyása legyen a tanító képesítésének megvizsgálására; a képzőkben a német nyelv csak fakultatív nyelv legyen, e helyett a nemzetiségi képzőkben a magyar nyelv és történelem tanítása történjék magyarul, mert lényeges különbség, ha a magyar történelmet magyarul is tanulja, mintha csak vizgát tesz belőle magyarul. A tanítók tisztességés megélhetését biztosítani kell, mert a népoktatás terén csak így várhatunk teljes eredményt, e célból a XI. fizetési osztálynak megfelelő javadalmazást kell minden tanítónak biztosítani.

A kör többek hozzászólása után E m b e r János javaslatát elfogadta, magáévá tette és ki-moedotta a javaslatnak tárgyalás végett a többi tanári kör és központi bizottság részére leendő megküldését is. Ha az Udvarhelyi tanári kör e gyűlésen elfoglalt álláspontját illetékes helyen figyelembe veszik, a lex Berzeviczy sok tekintetben előnyösen fog javulni.

Egyházi élet.

Szent-Antal-estély. Az e hó 28-án megtartandó Szent-Antal-estély változatos műsora a következő: Ének Szent Antalhoz. Szaval Burnász Erzsike. Énekel Bartos Teréz, harmoniumon kíséri Szabó Antal róm. kath. kántortanító. Felolvas Burger Arthur főgimn. tanár. Szaval Ferenczy Margit. Énekel Eröss Kálmánné; az első zenekar kísérete mellett. Szaval Ferenczy Károly VIII. o. tanuló. Ének Szűz Máriához. Az estélyt Mántó Miklósné, özv. Ferenczy Györgyné és Lakatos Vilma rendezik. Kezdeté este fel nyolc órakor.

Szent-Antal-estély. Folyó hó 14-én a szokásos időben és helyiségben megtartott vallásos összejövetel nem kis helyet foglal el a Szent Antal-estélyek sorában. A tartalmas és élvezetes program méltán kiérdemelte a nagy számban megjelent közönség tetszését. Az ünnepélyt a szokásos bevezető ének elhangzása után Szemerjai Annuska nyitotta meg pompásan sikerült szavallatával. Nagy feltűnést keltett egy dialog előadása, melyben Benedek Irén és Lányi Ibolyka szerepeltek. Ezt, a kor romlott izlésével szemben olyannyira aktuális darabot a közönség mindvégig feszült figyelemmel és nagy érdeklődéssel hallgatta meg. Élénk tetszés és szünni nem akaró tapsvihor honorálta a szellemes előadókat. Erre Burger Arthur főgimn. tanár tartotta meg lendületes és tartalmas felolvasását a spiritizmus tüneményeiről. Nagy hatást idézett elő továbbá Groákné Szabó Kata urhölgy szavallata, melyben a mély átérzéssel párosult női gyöngédség és emelkedettség váltakozása egyaránt lekötötte a figyelmet. Hasonló értelemben kell megemlékeznünk Fridrigger Gizella énekeről, kinek tisztán és kellemesen csengő hangja a közönség nagy tetszésével találkozott. Ebből az általános elismerésből bőven kijutott Szemerjai Ferenc főgimn. tanárnak is, ki talpraesett hangulatos kis költeményeinek felolvasásával egészen felvillanyozta a kedélyeket. Ez a közkedveltségű poeta — melleleg legyen mondva — manapság sok kedves alkalmi költeményt írhat. Szívesen meghallgatnók máskor is. Az estélynek fényes erkölcsi sikere mellett az anyagi is kielégítő volt. Mindez azonban jórésben Szabó Antalné, Bendly Arthurné és Bendly Elvira urhölgyeknek, mint rendezőknek tudható be, kiknek fáradozása nagy fokban hozzájárult az estély fényes sikeréhez.

Egyházi estély. A sz.-udvarhelyi ev. ref. egyház ma, február 19-én, d. u. 5 órakor, a ref. kollegium tornacsarnokában egyházi estélyt tart, melyre a tisztelt közönség ez uton meghívatik. Az estély érdekes tárgysorozata a következő: 1. A gyülekezet éneke: Te benned bízunk. XC. Zsolt. 1. Vers. 2. Elnöki megnyitó. 3. Szaval Lányi Rózsika. 4. Felolvasás Tartjant Peter Károly alsósófalvi ref. pap, egyházmegyei esperes 5. Egyházi ének. Előadja a ref. kollegium énekkara. 6. Szaval Kovács V. Pál VIII. oszt. tan. 7. Elnöki zárszó. 8. A gyülekezet éneke: Áldd meg Ur Isten a te népedet. Belépés ingyenes, kegyes adományok, vallásos iratok terjesztésére, köszönettel fogadtatnak. A rendező bizottság.

Különfélék.

A mi gépünk.

Pár nappal ezelőtt szokatlan nagy vasuti küldemény érkezett a »Székely-Udvarhely» kiadóhivatala címére. Megjött az új gép! — hangzott a szó mindenfelé. És tényleg másnap beszállították a súlyos terhet s türelmetlenül vártuk a gyár szerelőjét, hogy a kicsomagolás kezdetét vehesse.

— R o c k Ernő gépszerelő vagyok — mutatkozott be egy intelligens kinézésű fiatal ember. A W ö r n e r J. és T á r s a budapesti gépgyár küldött.

Mi természetesen örvendtünk a szerencsének s azon melegeben a ládák felnyitása kezdetét vette.

Jó egy hét telt bele, amíg ünnepélyes dübörgéssel megindult az új gép, hogy életet adjon a szellemnek s világosságot derítsen és szolgálókat tegyen a székelység érdekében.

Ami gépünk egy III-as számú vadonat új gyorssajtó, mely a modern technika legtekélyesebb alkotása és ami fő: tiszta hazai gyártmány. Ön-

kirakó, ivberakó, ivegyengető és vágókészülékkel s minden oly dologgal bir, amely egy ujkori gyorssajtó pontos működéséhez szükséges.

A nyomdai gépek szerkesztését és kivitelét különben a Wörner-gépgyár oly magas tőkélyre emelte, hogy abban a külfölddel szemben a versenyt egész biztonsággal kiálljuk, sőt kivitelünk is jelentékeny belőle.

Vajha más téren is hasonlóképen nyilatkozhatnánk! Tőlünk függ. Ne irtózzunk a becsületes munkától, hanem törekedjünk arra, hogy az éppen olyan szalonképes legyen, mint bárminő más foglalkozás.

— **A képviselőház** pénteken Madarász József korelnök vezetése alatt megnyílt. Az elnök mindazt, amit régi szabályaink és alkotmányunk értelmében törvényeink ellenére akár elnök, akár bárki más cselekedett, törvénytellennek és érvénytelennek jelentette ki. Végül így fohászzkodott: „Isten áldása legyen hazánkon, a képviselőházon, annak az alkotmányos szabadság, a haza és a nemzet dicsőségét célzó intézkedéseinek. Majd a 26-ik évet még be nem töltött képviselők között Dr Kállay Tamás, az udvarhelyi vidéki kerület képviselője is jelentkezett korjegyzőnek és felolvasták az összeférhetetlenségről szóló törvényt.

— **Mikó Balint** Csikvármegye főispánját — saját kérelmére — a király állásától felmentette s ez alkalomból kitűnő szolgálatainak elismerésül a belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

— **Oroszországban** ismét kitört a forradalom. Szergiusz nagyherceget, a cár nagybátyját dinamittal legyilkolták. A merénylőket letartóztatták.

— **Kinevezés.** A helybeli kir. pénzügyigazgatóság J a k a b Lajos székelykeresztúri lakost az ottani kir. adóhivatalhoz segélydíjas gyakornoknak nevezte ki.

— **Városi közgyűlés** volt — mint mult számunkban jeleztük — e hó 16-án Demeter Dénes h. polgármester elnökletével, a tagok élénk részvétele mellett. Györffy Titus ügyvéd kérdést intézett a vágóhid épületének helyreállítása ügyében. Ezután a közkórházzal szemben levő terület eladása került harmadszori tárgyalásra s kitűnt, hogy a megtartott árverés előleges feltételek nélkül volt és így azt a szerződés megkötésénél utólagosan pótolják. Homoródszentmárton vásárcéljait nem pártolják és a városi mérnöki állást üresen hagyják. A polgármester március 3-ikáig újabb szabadságot kapott s a tűzoltók költségvetését jóváhagyták. Végül pedig a városszolgáknak és rendőröknek drágasági pótlékul évi fizetésük 10 százalékát megszavazták. Megsürgestven fizetésrendezésük szabályzatának elintézését is. Ezzel a közgyűlés véget ért.

— **A 15-iki fillérestélyt** Beczó Gyula és Bod Etelka rendezték. Szerepeltek Dorosné felolvasással és Gál Jenő szavalt. — A 22-iki fillérestélyt a Daróczy-nővérek rendezik. Műsor: Dózsa Sári szaval, Baranyai Margit monologot ad elő. Nosz Gusztáv élő képeket rendez, melynek szereplői: Bencze Erzs, Ambrus Ilonka, Pintér Irén, Ferenczy Ráki, Baranyai Margit, Gotthárd Juliska, Lányi Rózsi, Nosz Ilonka, Pál Ida, Roediger Erzs, Wirker Ernő.

— **Udvarhelyvármegye központi inségügyi bizottsága** folyó évi február hó 16-án d. e. 9 órakor a vármegyei ház kistermében ülést tartott. — Jelen voltak: Damokos Andor dr alispán alelnök, Demeter Lőrincz dr, Gálffy Kálmán, Szabady Tivadar főszolgabírók, Sándor Mózes kir. tanácsos, Soó Gáspár, Hlatky Miklós, Gotthárd János, Nagy Samu dr, Ádám Albert bizottsági tagok és Pécsi Jenő dr, főispáni titkár, mint jegyzőkönyvvezető. Főispán elnök távollétében és megbízásából Damokos alispán, alelnök megnyitotta az ülést, mire előterjesztettek a járási főszolgabíróknak, valamint Székelyudvarhely város polgármesterének a tavaszi vetőmag-szükségletéről szerkesztett kimutatásai, illetőleg jelentései. A bizottság tüzetes megfontolás tárgyává tette minden egyes községnek vetőmag-szükségletét feltűntető jelentését, s fölülbírálva, a szükséghez mérten módosítva megállapította, hogy a vármegye tavaszi vetőmag szükségleteinek fedezésére a földmívelésügyi kormány által engedélyezendő mennyiségből minden egyes folyamodó-tényleges szükségletéhez mérten részeltetni fog.

— **A nőegylet domino-estélye** március 4-én lesz. Az estély, a mint a jelek mutatják igen jól fog sikerülni. Sokan fognak úgy a férfiak, mint a nők közül dominoba megjelenni. Ezen kívül lesz

jux-bazár, tombola és világ-posta — s természetesen tánc reggelig. (Több oldalról hallottunk olyan megnyilatkozásokat, hogy ha jelmezestély lett volna, többen részvesznek. A dominót unalmasnak tartják. Szerk.)

— **Pályázat vármegyei főjegyzőségre.** Udvarhelyvármegye főjegyzői állására folyó évi április 1-ei határidővel Dr Damokos alispán pályázatot hirdetett. A főjegyzői állás 5400 K évi törzsfizetés és 720 K lakbérrel van javadalmazva. Kérvények az alispánhoz nyújtandók be.

— **A székelyegyleti takarékpénztár csődtömegéből** e hó 20-ától kezdve a betéteseknek újabb 10 százalékot Dr Várentsik Ferenc tönkgyondnok ügyvédi irodájában kifizet. Miről ezutón is értesíti az érdeklődőket.

— **A Budapesti Székely Társaság** folyó évi február hó 26-án délután 3 órakor saját helyiségében, Budapest, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 58. szám alatt évi rendes közgyűlést tart, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja az Elnökség. Tárgyak: 1. Elnöki jelentés, beszámolás és a felmentés megadása. 2. Tisztikar leköszönése. 3. Tisztújítás. 4. Indítványok.

— **Halálozás.** Egy reményteljes ifju életvilága aludt el e hó 16-án Magyaros községben. Ifj. Rozsonday Kálmán kereskedősegéd, a Szenkovits János utóda helybeli tekintélyes cég ügybuzgó alkalmazottja meghalt. Az elhunytban ifj. Rozsonday István magyarosi tanító, lapunk munkatársa, testvéröccsét veszítette el. Haláláról a következő gyászjelentést vettük: „Az Ur keze ismét megnehezedett felettünk. Még sajog a szív egyik halottunkért s rövid időközben már a másikat siratjuk. Irgalomnak Istene eléged már meg! Jelentjük, hogy a szorgalmas, törekvő gyermek, a jó testvér Rozsonday Kálmán kereskedő segéd, életének 22-ik évében, folyó hó 16-án, nehéz szenvedés után meghalt. Temetése Magyaroson lesz február 18-án, délután 3 órakor az ev. ref. egyház szertartásai szerint. Imádkozzatok értetünk, hogy le ne roskadjunk a fájdalmak súlya alatt! Magyaroson, 1905 február 16. Rozsonday István, Rozsonday Istváné szül. Simon Zsuzsánna, mint szülők. Ifj. Rozsonday István és neje szül. Máthé Etelka, Rozsonday Gizella, Rozsonday Ádám, Rozsonday Gyula testvérei.

— **Ismét egy helyreigazítás.** Lapunk mult számában a vármegyei tisztviselők állásfoglalásáról megemlékeztünk s ezzel kapcsolatosan, mintegy helyreigazítás-képen úgy közöltük a vármegye törvényhatósági bizottsága tagjaiból e hó 14-ikére összehívott szűkebb-körü értekezlet megállapodását, mintha az lett volna a tisztviselői kar nézete az ezt megelőző értekezleten. A dolog úgy áll, hogy a mult számunkban közlöttekben az utóbbi értekezlet állapotott meg. H o l l a k y főispán pedig egyik értekezletből kifolyólag sem foglalt állást. — Ezt azon megjegyzéssel közöljük, hogy mind a két esetben téves információ alapján került hozzánk a hír s így minket legkevésbé sem ehet hibáztatni a megjelent közlemények esetleges helytelen kifejezéseiről. Különben is ideje volna úgy a vármegyénél, mint a városnál, hogy s a j t ó k ö n y v e t rendszeresítsenek s ezáltal a közérdeklőbb dolgokról a közönség érdekében a sajtó képviselőit esetről-esetre tájékoztassák. — Ilyen módon aztán elkerülhető lenne a téves információ, mert mindenkor feltétlenül hiteles forrás állana rendelkezésre s megszűnnék részünkről is ama kellemetlen kötelességteljesítés, hogy végig kilincseljük az összes hivatalszobákat és úgy gyűjtögessük össze a híreket, mintha alalmazni kellene koldulni. Tehát sajtó-könyv — minden egyes hivatalnál — jöjjön el a te országod!

— **Husvéti Emlék-Album.** A „Székely-Udvarhely“ husvétkor tíz éves fennállása alkalmából tudvalevőleg díszes Emlék-Albumot küld előfizetőinek. Erre vonatkozólag az előkészületek már folyamatba vannak kiadóhivatalunkban. Ismételtén kérjük tehát a hirdető cégeket, hogy a még be nem küldött hirdetési szövegeket most már haladéktalanul adják át, mert március 1-én tul nem lesz módunkban azt elfogadni. Együttal sziveskedjenek nyilatkozni az irt időig arról is, hogy ha netalán hirdetésüket közölni nem ohajtanák, mert ellenesetben a hallgatást úgy tekintjük, mint beleegyezést s a közlési árt követelni fogjuk.

— **A takarékos Magyar Szó.** A M. Sz. nevű fővárosi ujságot, melyet közelebből igen

sok egylet és ifjusági kör kebeléből kizárt, hirtelen jött takarékosági szellem fogta el. Körlevélben tudatja, hogy az összes heti lapokkal való csereviszonyt beszüntette. — Ezután meg scheftet akar csinálni a kiadóhivatalokkal; kijelentvén, hogy hajlandó lenne negyed évi 5 K-ért ezután küldeni a lapot — ha t. i. balek akadna, aki előfizessen ő reá. — Azonban kötve hisszük, hogy olyan vidéki kiadóhivatal kerüljön, amely M. Sz. mecénásnak felcsapjon és egy amugy is gyenge lábón álló s legkevésbé sem pótolhatatlan napi lapot előfizetéssel támogasson.

— **Bánatos az élete** annak, kit fájdalmak gyötörnek s csodálatos az, hogy 100 beteg közül 80-nak köszvénye van s ezek még most sem tudják mind, hogy hol keressék a biztos orvosságot. Nos mi megmondjuk. Hozassanak egy üveg Zoltán-féle kenőcsöt 2 koronáért, kenjék be magukat naponta csak egyszer s egy pár nap alatt biztosan meggyógyulnak. A rendelések címzendők Zoltán-gyógytára, Budapest. Szabadságtér.

— **Elszámolás.** A rugonfalvi „olvasó- és önképzőkör“ folyó hó 12-én saját pénztára javára műsorral összekötött táncvigalmat rendezett, mely úgy anyagilag, mint erkölcsileg a legszebben sikerült. Összes bevétel volt 101 K 50 fillér, mely összegből kiadás 43 K 26 fillér. — Felülfizettek Molnár János és neje (Koloszvár) 2 K, Kovács István 1 K, Kolesár István 40 f, Paál Lajos esendőszázados (Kaposvár) 5 K, ifj. Mészáros György, Mészáros Dénes (Koloszvár) 1—1 K 20 f, Molnár Mihály 1 K, Paál Domokos 2 K, Bokor Károly 30 f, Jeddy Lajos 40 f, Gyarmathi Jánosné 20 f, Lőrinci Lajosné 60 f, Kiss Jánosné 40 f, Simó Károly 20 f, Vári Ödön 50 f, Albert Lajos 20 f, Molnár Gyula 30 f, Deák Ferenc 40 f, Biró Károly (Derzs) 1 K 20 f, Gál Sándor 60 f, Székely Mihály, Nagy István 20—20 f, Balint Dániel 1 K. A jószívű felülfizetők fogadják a rendezőbizottság hálás köszönetét. Rugonfalva, 1905. február 14-én. S e b e s i Miklós rug. elnök.

— **A „Flumei kávébehozatali Társaság“** kolozsvári fióktelepe Mátyás királytér 12. szállit bérmentve és vámmentesen eredeti flumei árakban kávé, teát, rumot, liqueurket, csokoládét, cacaot. „Kávé“ lapot ingyen küldünk.

— **Férfiúruha szabászati tanfolyam.** Miután alkalmam nyílt, nagy áldozatok árán egy budapesti 1-ső szabászati iskolát végezni, a hol a mai divat szerinti egyszerű, egyenruha és papi szabászatot tanultam meg, bárkit is jutányosan tanítok ki. A legegyszerűbb módszer szerint és könnyen felfoghatóan tanítom, minél fogva a nagy kiadásoktól mentem meg, hogy ne kellessen Pesten és más nagyobb városba utaznia és ott tanulnia. Rajzaim és bizonyítványom bármikor megtekinthetők a Bethlen-utca 83. szám alatt-Vajda (Vallerstein) Aladár. 55. 1—6.

Ipar- és kereskedelem.

Uj bóranyag beszerzési szövetkezet. A székelyudvarhelyi ipari és gazdasági hitelszövetkezet igazgatósága az országos központi hitelszövetkezet igazgatóságához feliratot intézett egy bóranyag beszerzési szakcsoport létesítése tárgyában. — A nyár folyamán megindított gabonarakár szervezési ügye bár egyelőre megakadt, a székely ki-rendeltség agitálása folytán ismét napirendre került, a melynek megvalósítása igen nagy előny lenne egész vármegyénkre nézve, mert nap-nap után tapasztaljuk, hogy a gabona drágulásával, mindennek az ára rohamosan emelkedik.

Közgazdaság.

— **Kiállítási államsegély.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter a székelykeresztúri tenyészállatkiállítás céljaira 1600 korona államsegélyt adományozott.

— **Vasuti kedvezmény a kiállításra.** Azon tenyésztők, kik a székelykeresztúri kiállításra tenyészállatot vasuton ohajtanak szállítani, kedvezményes szállításra jogosító igazolványt, amíg a készlet tart. a vármegyei gazdasági egyesület titkári hivatalánál kaphatnak.

22—1905. vghti szám.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezezzel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknek 1904. évi 4920. számú végzése következtében Dr Pál Ernő ügyvéd által képviselt udvarhelyi zálogkölcson intézet javára, Márton Pál és Társa abásfalvi lakosok ellen 190 K s járulékaik erejéig 1904. évi október hó 8-án foganatossított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 680 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: Márton Pál, Márton István és Márton Mózesnél 12 szekér széna, 20 kalangya zab, 3 szekér, 1 sertés, 30 juh nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbírósa 1904. évi V. 323/3. sz. végzése folytán 190 K tőkekövetelés, ennek 1904. évi augusztus hó 10-ik napjától járó 6 százalék kamatai, 1. százalék váltódíj és eddig összesen 519 K 50 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Homoródbásfalván alpereseknél leendő eszközölésére 1905. március 1-ső napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik

és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták a szakra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Oklánd, 1905. évi február hó 8. napján.

POLLÁK IGNÁC,
kir. bir. végrehajtó.

58.

Sz. 170—905. kj.

Árverési hirdetmény.

A homoródalmási község előljárósága közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező s italkiméresi engedélyvel bíró helyiség 2 lakrész 1 konyha s más melléképületekkel együtt 1905. évi április 24. től kezdődő, 3 egymásután következő évre, vagyis 1908. április 24. ig terjedő időre a többet ígérőnek haszonbérbe adja. Kikiáltási ár 240 korona. Árverési határidő 1905. évi március 5-én délután 2 óra.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a körjegyzői irodában megtekinthetők.

A község előljárósága
Homoródalmáson, 1905. február 10.

Barra Lajos, 56 1—3 Józsa Dénes,
kijzö. kbíró.

Vadászterület.

A parajdi havasi vadászterület, körülbelül 6300 hold fenyő- és bükkerdőség, medve, farkas, vaddisznó, őz stb., süketfajd és császár-madár vadállományával, évi 100 K haszonbér, mint kikiáltási ár mellett, továbbá:

a parajdi alsóhatár mintegy 2000 hold bükk-erdőség, inkább apró vadállományával, évi 10 K haszonbér, mint kikiáltási ár mellett, 1905. évi március hó 4-én délelőtt 10 órakor a közbirtokossági irodában 1905. évi január 1-től 1910. december hó 31. ig terjedő időre, nyílt árverésen haszonbérbe adatik. Bánatpénz a kikiáltási ár 50 százaléka. Részletes feltételek a közbirtokossági elnöknel megtekinthetők.

Benedek,
birt. elnök.

53.

Kiadó lakás.

Székelyudvarhelyt, az Erzsébet-szálloda emeletén a nagyobb lakosztály 3 utcai, 1 udvari, 1 előszobával, konyha, kamra, pince, fatartó és más melléképületekkel folyó évi április 24. től bérbeadó. Értekezni Dézsy Antal háztulajdonosnál lehet.

Gyarmathy István

épület és
butor
asztalos

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 40. sz. alatt elvállal és pontosan teljesít minden e szakba tartozó munkákat. — Mindenféle alkalmakra készít csinos ajándék- és emléktárgyakat a legújabb rajzok és minták szerint, jótállás mellett. — Jelszava: szolid munka, jutányos ár és pontosság!

Fűszer, porcellán- és üvegkereskedés!

Csodálatos olcsó a Borhegyi borviz!

— Üvegenként csak 8 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kitűnő eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkór lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a májműködés és epekészítés rendellenességeiben, az epekövek eltakarítását szembetűnően könnyíti, a bélhurut minden nemében, a nyálkás aranyban, hasszervi dugulásokban, huykő képződéseiben, mézes huyárban, görvél- és mirigydagokban, angolkóros csontlágylás- és sorvadásokban. — A legkittűnőbb üdítő itál, borral vegyítve páratlan! — Hetenkint háromszor friss töltés! — Raktári SZENTPÉTERY GERGELYNÉL, Székelyudvarhelyt

Kászoni Főut. vize 12 fillér!

Baross-főut. borvize 8 fillér

Kérem a cégre ügyelni!

Köhöges, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RETHY-féle

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz hatvan fillér
Csak Rethy-félet fogadjunk el!

Eladó gyapjufűsülő és cséplőgép.

Egy évig használt gyapjufűsülőgép, melynek napi munkaképessége 120—150 kilóig megy s úgy lóra, mint vízre alkalmazható: 600 koronaért; egy lovas cséplőgép pedig 200 koronaért eladó. Teljesen jó, napi munkaképessége 50—60 hektóliter gabona. Cim: Popper Bernát vegyeskereskedő Lemhény (Háromszékvármegye).

Szorger Ferenc 8 év óta fennálló óras üzlete Székelyudvarhely, Batthyány-tér (az ev. ref. kollegiummal szemben) állandó raktárt tart mindenféle inga-, zseb és ébresztő-órákból. Javításokat pontosan és lelkiismeretesen teljesít.

Kiadó lakás a Kossuth-utcában.

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. szám alatt egy 4 szoba, konyha, kamra, kitűnő pincek- és melléképületekkel, külön udvarral és a Küküllő partján levő kerttel folyó évi Szent-Györgynaptól kiadó. Értekezhetni a «Székely-Udvarhely» kiadóhivatalában.

Kerestetik egy száraz, egészséges, tiszta két szobás lakás konyhával március elsejére. Cim e lap kiadóhivatalában.

Saját magát károsítja, ki szőlőltvány-szükségletét nem fedezi a

Küküllőmenti Első Szőlőltvány-telepnel.

Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, N.-Küküllőm. A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 1—20

Réz- és ruggyanta-bélyegzők

egyesek hivatalok
testületek számára, valamint „Gumosit” jelző készülékek üveg, porcellán-, vas-, bádóg-, kőfa, vászon, zsák, vitorlavászon, jute, posztó és állatokjelzésére, égető-, vasak, érc értékegyek, ajtó-táblák; bronz ajtó

tábla. vésett névvel, horganyból fekete alappal öntött természetes fényezett betűkkel, ajtó- és kulcsszámok, monogramok pecsétnyomónak és ruhajelzéshez, valamint himzéshez, „Diadal” legolcsóbb és legjobb ruggyanta kézi-nyomda kaphatók és megrendelhetők Betegh Pál könyvpapír-, író- és rajzszekereskedésében Székelyudvarhelyt, (Kossuth-utca)

Cimbalom iskola

öntanulásra.

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a Kovács-féle legújabb cimbalomiskolájából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajza, 50 legújabb magyar nótával. Az iskola ára 10 korona. Kapható: Kovács János okl. cimbalomtanárnál Budapest, VII. Erzsébet-körut 5. sz.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

Alapítattott: 1865.

o o o o női- férfi divatruháza Székelyudvarhelyt, Batthyány-tér 4-ik szám. o o o o
Legolcsóbb bevásárlási forrás! Gyors és pontos kiszolgálás!

Alapítattott: 1865.

Farsangi idényre!

Hölgyeknek:

Jelmez és báli ruhákhoz való kelmék, diszek legnagyobb választékban kaphatók.

Jelmez és báli ruhák elkészítése elvállaltatik a legjutányosabb árakban.

A legjobb és legdivatosabb szabás előre is biztosittatik.

Uraknak:

1 rend szalon (kaiser) öltöny már 19 frttól
1 rend szalon (kaiser) öltöny finomabb 24 frttól
1 rend szalon egész finom 28 frttól
frak öltönyt egész finom kivitelben 30 frttól felé szállítok.

A raktáron levő összes téli árukat — előre haladt idény miatt — mélyen le szállított árban kiárusítom.

